

181015

Arbetsmiljöverket
(arbetsmiljoverket@av.se)

Handläggare: Marie-Louise Luther
Kopia till Funktionsrätt Sverige

Remissvar på förslag om föreskrifter om arbetsanpassning

Astma- och Allergiförbundets synpunkter:

Vi anser att det nya förslaget Föreskrifter om arbetsanpassning generellt sett är bra och innebär förtydliganden och förbättringar för arbetstagare som är i behov av arbetsanpassning och rehabilitering, inklusive personer med funktionsnedsättning. Förhoppningsvis innebär föreskriftens krav på att fortlöpande undersöka om det finns behov av arbetsanpassning ett steg på vägen för att göra arbetsplatserna mer universellt utformade för personer med funktionsnedsättning. Det är även bra att det tydliggörs vad som är Försäkringskassans ansvar när det gäller exempelvis kostnader för personliga hjälpmedel vid arbetsanpassning. Det är även bra att den tidigare paragrafen (12§) om personer med funktionsnedsättning tagits bort eftersom man inte kan förutsätta att personer med funktionsnedsättning alltid har behov av arbetsanpassning och har nedsatt arbetsförmåga (tidigare skrivningen kunde uppfattas stigmatiserande).

Vi saknar dock följande i förslaget:

- en **hänvisning inte bara i arbetsmiljölagen utan även i föreskriften**, t ex i allmänna råd till 1 § **till det regelverk (30 kap socialförsäkringsbalken) där det finns krav på arbetslivsinriktad rehabilitering** eftersom detta inte finns med och inte alls nämns i de nya föreslagna föreskrifterna men funnits med i tidigare föreskrift. Det bör även nämnas att föreskrifterna i första hand avser sekundär prevention, d v s när det förebyggande arbetsmiljöarbetet har uppfyllts men inte räcker till för att en enskild arbetstagare ska kunna utföra sitt arbete. Det bör även nämnas här att **missbruk** som kan innebära en för arbetsmiljörelaterad ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen **ska hanteras inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet**.

- en **hänvisning i föreskriften**, t ex i allmänna råd till 3 § **om vilket regelverk som istället gäller för dem som genomgår utbildning vid arbetsanpassning** (Skollagen mm) istället för arbetsmiljölagen

- ett tillägg (med fetstil) i allmänna råd till 10§ ”Vid tillstånd som allvarliga medicinska sjukdomar eller psykisk ohälsa och kognitiva funktionsnedsättningar **eller vissa andra funktionsnedsättningar** kan det vara svårt för arbetsgivaren att avgöra vad som är lämplig arbetsanpassning.”

- en hänvisning i allmänt råd i t ex 10§ till Förordning 2014:67 om bidrag till arbetsgivare för köp av arbetslivsinriktat rehabiliteringsstöd från Försäkringskassan för delar av kostnaderna för stöd att utreda, planera, initiera, genomföra och följa upp åtgärder för arbetstagarens återgång i arbete.

Motivering:

Eftersom det nya förslaget till föreskrift avgränsats, ändrats och förtydligats är det viktigt att även göra hänvisningar till de andra regelverk som ska tillämpas istället i situationer när den gamla föreskriften om arbetsanpassning och rehabilitering tidigare gällt.

Det är inte bara kognitiva funktionsnedsättningar som kan medföra ett behov av expertstöd vid arbetsanpassningar för arbetsgivaren utan även vissa andra funktionsnedsättningar, exempelvis doftöverkänslighet (sensorisk hyperreaktivitet). Vi undrar lite över vem som ska avgöra om behovet av arbetsanpassning finns – är det medicinsk expertis (krävs läkarintyg) eller är det arbetstagarens ord som gäller? Behöver detta tydliggöras i föreskrift eller allmänt råd? Vi anser att det är behovet som ska styra arbetsanpassningen.

Enligt FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har personer med funktionsnedsättning rätt till bland annat en tillgänglig arbetsmiljö. Konventionsstaterna ska se till att nationell lagstiftning, bl a Arbetsmiljölagen, stämmer överens med FN-konventionen.¹⁾

Bakgrund

Astma- och Allergiförbundet är en intresseorganisation som tillvaratar intressen för personer med allergisjukdom. Organisationen har idag ca 18 000 medlemmar och ingår i Funktionsrätt Sverige. Allergi och annan överkänslighet har ökat under de senaste decennierna och tillhör numera våra mest utbredda kroniska sjukdomar. Ungefär vart tredje barn har pågående allergisjukdom och ca 9% av barnen har läkardiagnosticerad astma - en ökning med 50% sedan 2003 då andelen var 6%.²⁾ 45% av den vuxna befolkningen uppger att de har allergi eller känslighet mot olika allergiframkallande ämnen som pollen eller pälsdjur och nästan 10% av den vuxna befolkningen har läkardiagnosticerad astma. ³⁾

Maritha Sedvallson
ordförande Astma- och Allergiförbundet

Källor:

1) FN-konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning;

<https://www.regeringen.se/4ae1cb/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/funktionshinder/konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionsnedsattning.pdf>

2) Miljöhälsorapport 2013 (barn), Institutet för Miljömedicin och Karolinska Institutet

3) Miljöhälsorapport 2017 (vuxna), Folkhälsomyndigheten och Karolinska Institutet